

Grup 10, el primer grup de comunicació

Aquest és el lema per a passar del resistencialisme a la professionalitat que proclama l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català (APPEC) en la celebració del vintè aniversari. El balanç és positiu, s'han deixat enrere alguns entrebancs, però el futur encara planteja reptes apassionants.

Fa vint anys que catorze revistes en català van cobrir el seu desempament amb la creació de l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català (APPEC). En aquell temps de predomini de publicacions vinculades a l'Església catòlica, l'avui encara regidor socialista barceloní Ferran Mascarell va ser-ne el primer president. El criteri d'unió fou: publicacions en català de periodicitat no superior a dos mesos, de venda al públic o de subscripció no gratuïta, que no estiguessin vinculades a cap institució oficial i que l'àmbit de difusió fossin els Països Catalans.

En aquests vint anys les catorze revistes han esdevingut 116 capçaleres, amb una diversitat molt gran de temàtiques, periodicitats, formats, infraestructura i ambició comercial. El camí no ha estat fàcil, ja que la tasca feta des de l'APPEC no ha estat sempre afavorida per les administracions catalanes. Fet i fet, ja en les primeres passes l'APPEC de Mascarell va deixar per escrit que "l'única manera de fer front a la situació anòmala [de la premsa catalana] consisteix a assumir-la com a qüestió nacional i, per tant, aportar-hi solucions polítiques".

Hi ha hagut diversitat a l'hora d'entendre això. Per exemple, la Generalitat Valenciana mai ha ajudat l'APPEC, el Govern espanyol una vegada, i el Govern balear només en època del Pacte de Progrés. Alguns ajuntaments d'arreu del país han fet molt, especialment acollint la mostra itinerant del SupermerCat de Revistes; i ha estat la Generalitat de Catalunya qui, després d'uns llargs estira-i-arrosses, va acabar entenenent en aquests darrers anys, segons els responsables de l'APPEC, la importància que té el sector.

Tot i aquesta lluita, l'APPEC ha anat consolidant-se com a plataforma de suport al sector, a través de les exposicions itinerants del SupermerCat, les ajudes per trobar publicitat i els cursos de formació. Segons l'actual president de l'APPEC, Francesc de Dalmasas, el més important dels vint anys és que "així com al principi la qüestió de la llengua era central, aquesta mentalitat ha canviat i la coartada ja no és el català, sinó fer bons productes i que la llengua sigui un valor afegit". Per a Dalmasas, la llengua ja no és un fet determinant ni per a les empreses que fan les revistes ni per als lectors, i sí que ho és en canvi la qualitat.

Enguany, però, l'APPEC s'ha plantejat fer un gran salt endavant amb la creació del Grup 10, amb el suport de l'Institut d'Indústries Culturals de la Generalitat de Catalunya. Es tracta d'una iniciativa que aplega les quinze revistes més destacades de l'APPEC, entre les quals hi ha *Descobrir Catalunya*, *Sàpiens*, *La Revista dels Súpers*, *Cucafera*, *Enderrock* i *EL TEMPS*. El Grup 10 es presenta com "el primer grup de comunicació escrita en català", ja que aplega en conjunt "330.000 exemplars de difusió conjunta mensual, 1.150.000 de lectors, prop de 2.000 punts de venda i l'índex més alt de subscriptors en publicacions especialitzades". Per a Dalmasas, "cal que el Grup 10 faci de punta de llança al quiosc".

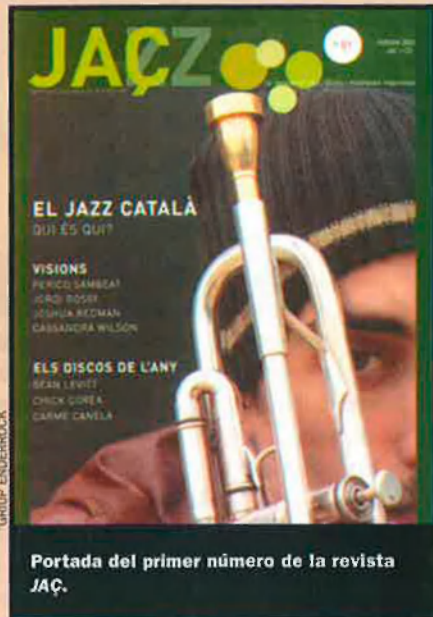
A més d'aquesta iniciativa, l'APPEC també es planteja com a reptes a superar la distribució i la publicitat. En el primer cas es tracta no de crear noves coses, sinó "d'entendre's amb el que hi ha", explica Dalmasas, i en el segon cas el problema és que "avui està molt condicionada pel fet que totes les seues de les centrals de compres estan a Madrid".

Nova revista en català de jazz

El desè aniversari de l'APPEC podria ser un brindis al sol si al capdavant la nòmina de revistes en català s'hagués quedat aturada en tres o quatre publicacions de prestigi i tres o quatre butlletins d'associacions diverses. Però la vitalitat del mercat respon que els brindis són amb raó. La darrera vegada que a l'APPEC han obert el xampany va ser a principi de desembre, quan va aparèixer al mercat una nova revista en català: *JAÇ*, que duu per subtítol indicatiu "La revista de jazz, blues i músiques improvisades".

La idea ja feia anys que voltava pel cap del seu director, Pere Pons, però no ha estat fins ara que ha pogut fer realitat els seus desitjos a través de l'editorial Grup Enderrock, que també edita les revistes musicals *Enderrock*, *Rockcol·lecció*, *FOLC* i *L'Espectacle*. En principi, la revista serà trimestral i es farà coincidir amb un gran esdeveniment jazzístic o bluesístic del país, com al març el Festival de Terrassa o a la tardor vinent el Festival de Perpinyà. Uns esdeveniments que cada vegada són més nombrosos, com també són nombrosos els clubs, les escoles, les discogràfiques i els artistes catalans de prestigi internacional. "Tota aquesta rica escena —explica Pere Pons— no la recullen amb profunditat els mitjans generalistes ni tampoc hi ha un aparador específic que hi doni suport." I per cobrir aquesta orfandat neix la revista. I a jutjar per la publicitat i el que diu el seu director, el sector ha respost de manera molt positiva. "Ja sabem —continua Pons— que tractem una música minoritària en una llengua minoritària, però mentre cobrim el sector i el fem fidel lector, ja hauré fet."

JAÇ, però, no només vol distingir-se per la llengua, sinó també pel model de revista. "*JAÇ* —explica Pons— serà una publicació per a iniciats, però sobretot per a un públic ampli que no té per què conèixer els detalls de la música o els músics de jazz." De fet, això és evident només de veure la revista, d'una banda perquè incorpora el blues i les músiques improvisades i no es tanca a parlar de hip-hop, per exemple, si té connexions jazzístiques. D'una altra, i com explica Pons, "el disseny està molt cuidat i les pàgines són a tot color amb grans fotografies, cosa que ofereix una imatge que trenca el tòpic del jazz en blanc i negre només apte per a intel·lectuals i gent ensopida". En aquest

GRUP ENDERROCK

Portada del primer número de la revista JAÇ.

sentit, Pons recorda que la idea connecta molt bé amb l'origen d'aquesta música "que va néixer per ser ballada".

Al primer número de la revista, del qual s'han fet 12.000 exemplars distribuïts als Països Catalans, hi ha un reportatge de composició de lloc, amb un exhaustiu "qui és qui" del jazz català, amb el currículum i les fotos dels autors corresponents, molts dels quals apareixen en el disc recopilatori que regala la revista en el seu primer número. A més, el "qui és qui" també repassa clubs, programadors, festivals i discogràfiques.

També amplia la secció de novetats discogràfiques i notícies breus, d'aquí i de fora. I es clou amb uns resums en anglès i castellà, i que en l'edició del juny també s'hi inclourà el basc, ja que la presentació del número coincidirà amb els festivals

de Sant Sebastià, Vitòria i Getxo. No és nímia la qüestió dels resums, ja que una de les discogràfiques catalanes especialitzades en jazz i amb més prestigi internacional, Freesound, té la intenció d'incloure la revista en la distribució de discos que fa a països com el Japó i els Estats Units.

L'energia amb què comença, doncs, aquesta publicació, i les ganes que té d'explicar el jazz, contrasten amb allò implícit que pot dur el nom de la revista. Però en el mateix editorial del primer número s'encarreguen d'explicar la coincidència: "Entre les moltes llegendes escampades sobre l'etimologia de la paraula 'jazz' hi ha la que n'atribueix l'origen al mot occità 'jaç' (que igual que en català, remet al llit de palla del bestiar), importat a Nova Orleans per la colònia d'emigrants que, a principi del segle XX, va fundar el famós barri francès de la ciutat; un barri de reconeguda vida alegre on els visitants acostumaven a sentir la música del soterrani mentre jeien al jaç del pis superior en agradable companyia femenina." Un origen etimològic que ja va recollir en el seu moment Pascal Comelade a la seva exquisida enciclopèdia logicofovista. I "*se non e vero e ben trovato*". El que sí no és llegenda és l'aparició d'una nova revista de música en català que en un gest que li augura una llarga vida va aconseguir congrega la major part de l'escena jazzística barcelonina el dia que es va presentar, el passat 2 de desembre, en un concert a la sala Jamboree, amb Vicent Espí Quartet & Perico Sambeat. *O. C.*

De cara al nou panorama polític que s'ha obert al Principat des de l'acord tripartit entre PSC, ERC i ICV-EUiA, Dalmau es mostra contundent: "Si aquest Govern és catalanista i d'esquerres, l'ajuda que ens ha donat la Generalitat no

sols s'hauria de mantenir, sinó que hauria d'augmentar, i més si el pacte té l'interès que té a enfortir l'espai català de comunicació." Passi el que passi, de moment l'APPEC ha celebrat els primers vint anys amb energia i amb una aposta per la

qualitat per damunt de tot, que al capdavant potser és l'acte aparentment més romàntic però més eficaç de suport a la cultura del país.

Oriol Cortacans